

Kommunrevisionen informerar

Kommunens hantering av skyddade personuppgifter

Granskningens inriktning

Den som är utsatt för hot kan i vissa fall få skyddade personuppgifter. Antalet personer i Sverige med skyddade personuppgifter har de senaste åren ökat. Mellan åren 2011 och 2023 har antalet personer med skyddade personuppgifter ökat från drygt 12 000 personer till drygt 28 000 personer. Personer med skyddade personuppgifter kan drabbas av mycket allvarliga risker och problem om kommuners verksamheter inte har en ändamålsenlig kontroll över uppgifterna.

Resultat

Granskningen visar att det inte finns någon kommunövergripande styrning inom området och de granskade nämnderna har inte heller beslutat om egna styrdokument. Respektive verksamhet har vidtagit diverse åtgärder i sitt löpande arbete för att förhindra röjning av skyddade personuppgifter. Inom ramen för det riktade arbetet har verksamheterna på eget initiativ och i varierande grad upprättat rutinbeskrivningar och processer för hanteringen av skyddade personuppgifter. Dessa utgör ett värdefullt stöd i sammanhanget, även om vi ser att det finns behov av en översyn.

Vidare framgår det av granskningen att det inte genomförts risk- och konsekvensanalyser avseende röjning av skyddade personuppgifter, exempelvis inom ramen för internkontrollarbetet.

Det genomförs ingen systematisk och kommunövergripande fortlöpande kompetensutveckling inom området och det finns inget särskilt utrymme för rutinförankring. Enheterna genomför själva en viss rutinförankring och kompetensutveckling genom att löpande behandla frågan internt på möten och i enstaka fall genom andra riktade kompetensutvecklingsinsatser. Vår bedömning är dock att det finns ett behov av att utbilda medarbetare i hanteringen av skyddade personuppgifter specifikt och att det bör ske regelbundet i syfte att hålla kunskapen vid liv över tid.

Rekommendationer

Utifrån granskningens resultat rekommenderar vi kommunstyrelsen att bland annat:

- Upprätta och anta ett kommunövergripande styrdokument för hanteringen av skyddade personuppgifter.

Vi rekommenderar vi också kommunstyrelsen och samtliga granskade nämnder att, bland annat:

- Upprätta risk- och konsekvensanalyser specifikt avseende hanteringen av skyddade personuppgifter. Vid behov inkludera området i internkontrollplanerna.
- Upprätta och anta styrande dokument för hanteringen av skyddade personuppgifter inom det egna ansvarsområdet. Dessa bör vara av övergripande karaktär, exempelvis i form av en riktlinje.
- Genomföra regelbundna utbildningar för samtliga medarbetare som hanterar skyddade personuppgifter, exempelvis som en del av ett årshjul. Överväg också att på en övergripande nivå informera samtliga medarbetare om skyddade personuppgifter.
- Begränsa åtkomsten till personuppgifterna genom strikt behörighetstilldelning.
- Skyndsamt implementera krypterad e-post genom tjänsten Säker digital kommunikation i hela kommunen.
- Genomföra kontroller av användarloggar som en organisatorisk säkerhetsåtgärd för att minska riskerna för röjning av skyddade personuppgifter.

EY:s rapport "Granskning av kommunens hantering av skyddade personuppgifter, 2023-12-14".

För ytterligare information, kontakta:
Revisionens ordförande Ewa Miller,
ewa.miller@umea.se

